

[Preben Steen Nielsen.]

havde militære funktioner, er situationen nu den, at selv denne militære sammenslutning spiller en rolle i afspændingsbestræbelserne.

Ud fra hele denne udenrigspolitiske udvikling skal forsvarsreformforslaget bedømmes. Vi skal ikke tage forskud på dette tøbrud, men bringe forsvaret på bølgelængde med den nuværende situation. Man må gøre sig helt klart, at den ungdom, der i de kommende år skal aftjene sin værnepligt, tager sit udgangspunkt i den nuværende sikkerhedspolitiske situation og derfor har forventninger om en kort og effektivt udnyttet tjenestetid.

Socialdemokratiet finder det rigtigt i den nye forsvarsordning fortsat at bygge på Danmarks medlemskab af NATO og tilpasningen til den NATO-strategi, der for øjeblikket er gældende. Vi ser ikke noget aktuelt alternativ til NATO, og de fremsatte forslag tager da også deres udgangspunkt i denne erkendelse.

Også på det indenrigspolitiske område er der sket ændringer, som nødvendiggør en nytænkning omkring hele forsvarrets placering. Det ville, alt andet lige, være mærkeligt, om de forandringer, der i så hastig grad præger det danske samfund på alle områder, ikke skulle smitte af i en sådan grad på forsvaret, at ændringer ud over, hvad den tidligere regering gennemførte, er nødvendige.

Vi erkender, at de rammer, der blev fastlagt i 1960, ikke længere er holdbare. På det våbentekniske område bevæger vi os hennimod stadig mere komplicerede og dyre systemer. På det investeringsmæssige område har ikke mindst den tidligere regering bidraget til, at der er et stort gab mellem ønskerne og virkeligheden. I henhold til de fastlagte bevillingsrammer er situationen den, at forsvaret i dag mangler anskaffelser for flere hundrede millioner kroner. Ingen regering har som den tidligere medvirket til en udhuling af forsvarsforliget. Ingen regering har som den tidligere sagt ét og gjort i praksis noget ganske andet. Den skal ikke fra socialdemokratiets side have utak herfor; man skal blot have det i erindring, når man hører de tidligere regeringspartiers ordførere tale om drastiske nedskæringer som følge af regeringens forslag.

Bl. a. på baggrund af forsvarrets udvikling under den tidligere regering er det nødven-

digt, at vi i dag enten øger bevillingerne til forsvaret eller bringer målene i overensstemmelse med virkeligheden. Et papirforsvar uden indhold er hverken i forsvarrets eller samfundets interesse. Vi har, og herom er der vel bred enighed i folketinget, hverken lyst eller vilje til at øge forsvarsbudgettet. Socialdemokratiet har det i hvert fald ikke.

Tanker omkring en nyordning af forsvaret gør sig jo heller ikke alene gældende hos socialdemokratiet. På foranledning af bl. a. det radikale venstre er et forsøg med nedsat tjenestetid netop afsluttet og vil formentlig bekræfte, at 12 måneders tjenestetid ikke — lige så lidt som 14, 16 og 18 måneders havde det — har patent på evigheden. Partiet venstre har udsendt et debatoplæg om forsvarets indretning, et oplæg, der i mangt og meget minder om det forslag, vi har til behandling her i dag. Jeg er fuldt opmærksom på, at venstres debatoplæg ikke er godkendt af venstres folketingsgruppe; men hvis medlemskab af et parti overhovedet skal have nogen mening, så kan jeg ikke forestille mig, at venstres folketingsmedlemmer på forhånd vil afvise tanker fra venstres medlemmer.

For at de konservative ikke skal føle sig helt glemt, skal jeg da også nævne, at der fra dette parti om en 14 dages tid fremkommer et debatoplæg om forsvaret. Man tænker altså på forsvaret. Om det vil vise sig at være nytænkning, kan man have sine tvivl om. Den ene halvdel af forfatterkollegiet er nemlig den tidligere konservative ordfører hr. Erik Kragh, og at forestille sig, at der 5 måneder efter den konservative ordførers udtræden af tinget skulle produceres mere nytænkning i forsvarsanliggender, end der blev produceret i medlemskabets tid, det vil nok være at spænde forventningerne lidt for højt. Men vi skal selvfølgelig ikke på forhånd afsige den endelige dom, før vi har haft mulighed for at se det konservative forslag i sin helhed.

De partier, der stod bag forsvarsforliget af 1960, har altså alle på den ene eller den anden måde erkendt, at forsvaret mere eller mindre må tilpasses en ny situation. De politiske muligheder for fornuftige udvalgsforhandlinger skulle således være til stede.

Jeg skal dernæst gøre nogle principielle bemærkninger til forslaget om forsvarrets organisation.